

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1293

Vragen van de leden **Fokke** en **Jacobi** (beiden PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *gestegen waterschapsbelastingen* (ingezonden 23 januari 2013).

Antwoord van minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 13 februari 2013)

Vraag 1

Kent u de berichten «Heffingen waterschappen gaan toch weer omhoog»¹ en «Stijging waterschapsbelastingen gelijk aan inflatieniveau»?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Met hoeveel procent zijn de tarieven van de waterschapsbelastingen in 2012 gemiddeld gestegen en hoeveel bedroeg de inflatie in dat jaar? Met hoeveel procent is de lastendruk voor waterschapsbelasting voor gezinnen gestegen? Met hoeveel procent steeg de totale belastingopbrengst van de waterschappen?

Antwoord 2

De waterschapstarieven zijn in 2012 gemiddeld met ongeveer 2% gestegen, zie ook de brief aan uw Kamer van 3 april 2012³. De inflatie bedroeg in dat jaar gemiddeld 2,5%. De lastendruk voor een meerpersoonshuishouden in een huurwoning is in 2012 gemiddeld met 2,2% gestegen en voor een meerpersoonshuishouden in een koopwoning met 2,3%. De totale opbrengst van de waterschappen is in 2012 met 3,6% omhoog gegaan. Omdat voor de meeste belastingen het aantal eenheden in 2012 hoger is dan in 2011, stijgen de tarieven en dus de lastendruk gemiddeld genomen met een lager percentage dan de belastingopbrengst. Dit is in de afgelopen jaren overigens steeds het geval geweest. Voor meer informatie over en achtergronden verwijs ik u naar het boekje «De belastingen van de waterschappen in 2012» van de Unie van Waterschappen.

¹ Algemeen Dagblad, 21 januari 2013.

² ANP Politieke Monitor, 21 januari 2013.

³ Zie ook Kamerstukken II, 27 625, nr. 258.

Ook over de tarieven voor 2013 zal de Unie een dergelijke publicatie uitbrengen. Naar verwachting is deze eind februari beschikbaar.

Vraag 3, 4 en 5

In hoeverre passen de stijgingen van de tarieven van de waterschapsbelasting bij de afspraken die in het Bestuursakkoord 2011–2015 (deelakkoord Water) gemaakt zijn ten aanzien van een doelmatigheidswinst in de kosten voor het beheer van het watersysteem en de waterketen? Zou een doelmatigheidswinst niet eerder moeten leiden tot lagere tarieven? Zo nee, waarom niet?

Hoeveel doelmatigheidswinst moesten waterschappen in 2012 behalen en hoeveel hebben zij daadwerkelijk behaald?

Is de behaalde doelmatigheidswinst volledig besteed aan investeringen door de waterschappen? Zo ja, welke investeringen waren dat? Zo nee, waarom niet en waar is die doelmatigheidswinst dan gebleven?

Antwoord 3, 4, 5

De afspraken over doelmatigheidswinsten en een gematigde lastenstijging in het Bestuursakkoord Water zijn gemaakt tegen de achtergrond van stijgende kosten in verband met investeringen die nodig zijn om ons land te beschermen tegen zee- en rivierwaterspiegelstijging, heviger regenbuien, langere perioden van droogte en de aangescherpte normen voor waterkwaliteit. In het Bestuursakkoord Water hebben rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven met elkaar afgesproken te streven naar een doelmatigheidswinst die vanaf 2011 geleidelijk zal oplopen tot uiteindelijk € 750 mln. per jaar in 2020.

In figuur 7.4 van hoofdstuk 7 «Monitoring doelmatigheidswinst» van Water in Beeld 2012⁴ is te zien dat bij het sluiten van het Bestuursakkoord nog niet werd gerekend op doelmatigheidswinst in 2012. De figuur geeft aan dat de verwachting was dat belastingopbrengsten van de waterschappen eerst iets hoger zou zijn en pas na verloop van tijd zouden dalen ten opzichte van de ontwikkeling zonder invloed van het akkoord.

De gerealiseerde ontwikkelingen voor 2012 worden in mei gepresenteerd in de rapportage «Water in Beeld 2013». Mijn verwachting is dat de lastenontwikkeling bij de waterschappen voor 2012 past binnen de afspraken die zijn gemaakt in het Bestuursakkoord Water.

Vraag 6

Nu de Unie van Waterschappen stelt dat de afspraken uit het Bestuursakkoord zijn nagekomen, en de Vereniging Eigen Huis die mening niet lijkt te delen, wie van beide heeft naar uw mening gelijk en waarom?

Antwoord 6

Zoals uit de beantwoording van de vragen 3, 4 en 5 blijkt is, anders dan de Vereniging Eigen Huis lijkt te veronderstellen, in het Bestuursakkoord Water niet afgesproken dat de te realiseren doelmatigheidswinsten gaan leiden tot lagere lasten, maar dat ze leiden tot een matiging van de lastenstijging.

Vraag 7

In hoeverre worden waterschappen vanwege taakverzwaringen gedwongen hun tarieven te verhogen? In hoeverre kunnen die taakverzwaringen worden gefinancierd uit het behalen van doelmatigheidswinst en in hoeverre niet?

Antwoord 7

De waterschappen hebben te maken met hogere kosten. Niet alleen door bezuinigingen op de rijksbegroting⁵, maar ook door andere verplichtingen zoals de investeringen die nodig zijn om te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water. In de monitoringsafspraken (zie de eerdere verwijzing naar Water in Beeld) wordt rekening gehouden met deze hogere kosten. Juist door de doelmatigheidswinsten kunnen de tarieven gematigd stijgen.

⁴ Kamerstukken II, 27 625, nr. 268, blz. 73.

⁵ De bijdragen van de waterschappen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma en de extra kosten in verband met de overdracht van de verantwoordelijkheid voor de muskusrattenbestrijding. In totaal € 100 miljoen per jaar in de jaren 2011 t/m 2013, € 150 miljoen in 2014 en € 200 miljoen per jaar vanaf 2015.

Vraag 8

Deelt u de verklaring van de Unie van Waterschappen voor de grote regionale verschillen in de ontwikkeling van de waterschapsbelastingen? Zo nee, wat is uw verklaring voor die verschillen?

Antwoord 8

De Unie van Waterschappen verwijst naar gebiedsspecifieke kenmerken: de inrichting van het gebied en de eisen die worden gesteld. Ik voeg hieraan toe dat daarnaast bestuurlijke keuzes per waterschap worden gemaakt. U kunt daarbij denken aan het ambitieniveau en het tempo waarmee invulling wordt gegeven aan wettelijke verplichtingen en bestuurlijke afspraken en de mate waarin reserves worden aangesproken of opgebouwd.